

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner. Enligt lagen överlåter staten till de kommunala huvudmännen i fråga utan vederlag fastigheterna, byggnaderna och lösöret vid vissa statliga yrkesläroanstalter.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

Propositionen ansluter sig till verkställandet av utvecklingen av läroanstaltsnätet inom yrkesutbildningen. Ett delmål när det gäller utvecklandet av läroanstaltsnätet är att förenhetliga det splittrade systemet att driva yrkesläroanstalter och göra det klarare, bl.a. genom att kommunalisera och även genom att privatisera de statliga yrkesläroanstalterna.

För att skapa centrala enhetliga principer för kommunaliseringen av de statliga läroanstalterna har statsrådet årligen, sedan år 1993, fattat beslut om de principer som skall följas vid kommunaliseringen av statens yrkesläroanstalter.

Statsrådet beslöt den 15 juni 1995 om de principer som skall iakttas vid kommunaliseringar år 1996. Enligt beslutet skall följande principer iakttas i arrangemangen kring egendom och andra frågor vid överlåtelsen av statliga yrkesläroanstalter till kommunala huvudmän:

2) Observationsskogarna vid läroanstalterna för skogsbruk och trähushållning kvarstår i statens ägo. Den kommunala huvudmannen ges bruksrätt till dessa skogar inom ramen

för en godkänd skogsbruksplan. Undervisningsministeriet överlåter besittningen av de skogar som kvarstår i statens ägo till forststyrelsen eller skogsforskningsinstitutet.

3) De särskilda vattenområden och skyddsområden som läroanstalterna besitter kvarstår i statens ägo.

4) Sådana landområden på läroanstalternas skollägenheter som befinner sig i en tätorts omedelbara närhet och som har ett särskilt värde med tanke på anläggningstekniken och andra motsvarande landområden som inte är nödvändiga med tanke på läroanstaltens utbildningsuppgift, kvarstår i statens ägo. Den kommunala huvudmannen kan ges bruksrätt till dessa områden.

5) Sådana byggnadsprojekt som staten har inletts och sådana avtal om förvärf av byggnader och fastigheter som staten har ingått fullföljs med statsfinansiering. Ett projekt har inletts när undervisningsministeriet till läroanstalten har utfärdat den uppmaning till byggnadsplanering för projektet som avses i 6 § förordningen om statens husbyggnadsprojekt (137/77) eller fastställt den projektplan som avses i 9 § förordningen om förvaltningen av statens fastighetsförmögenhet (159/95), och bägge gäller byggande som sker med anslag från undervisningsminis-

teriet.

6) Den kommunala huvudmannen kan för köp av sådana lokaler som byggs eller skaffas som hyreslokaler för en statlig läroanstalt beviljas statsandel i form av efterfinansiering inom ramen för statsbudgeten för en köpeskillning motsvarande högst byggnadskostnaderna.

7) I fråga om överlåtelse åt annan av byggnader och landområden, ändring av ändamålet, avslutande av verksamheten samt ersättningar för förstörd eller skadad egendom iakttas vad som stadgas i 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

Avsikten är att av de fastigheter som skall överlåtas enligt lagförslaget överlåta fastigheten för Helsingfors svenska sjukvårdsläroanstalt till Helsingfors stad, till vilken driften av läroanstalten redan överförs (1 § 1 punkten), fastigheten för yrkespedagogiska lärarhögskolan i Tavastehus till samkommunen Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymä (1 § 2 punkten), fastigheten för yrkespedagogiska lärarhögskolan i Jyväskylä till samkommunen Jyväskylän seudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (1 § 3 punkten), fastigheten för filialskolan i Kuhmo, som hör till Kainuun ammattiopilaitos, till Kuhmo kommun, till vilken driften av filialskolan redan överförs (1 § 4 punkten), fastigheten för Kittilän maaseutuopilaitos till samkommunen Rovaniemen ammatikoulutuksen kuntayhtymä, till vilken driften av läroanstalten redan överförs (1 § 5 punkten), fastigheten för Palvaanjärvi kurscentral, som hör till Kotkan tekniikan, puutalouden ja merenkulun opisto, till Kotka stad, till vilken driften av läroanstalten redan överförs (1 § 6 punkten), fastigheten för Kujalan maatalousopilaitos till utbildningskoncernen Päijät-Hämeen koulutuskonserni, om utbildningsuppgiften förutsätter, (1 § 7 punkten), fastigheten för Suomenjoen maatalous- ja palvelualojen oppilaitos till samkommunen Sisä-Savon koulutuskuntayhtymä, till vilken driften av läroanstalten redan överförs (1 § 8 punkten), fastigheten för Taivalkosken metsäopilaitos till samkommunen Koillis-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä till vilken driften av läroanstalten redan överförs (1 § 9 punkten), fastigheten för Uudenmaan maaseutuopisto till Hyvinge stad, till vilken driften av läroanstalten redan överförs (1 § 10 punkten) och fastigheten för verksamhetss-

tället i Vehmaa, som hör till Varsinais-Suomen maaseutuopilaitos, till samkommunen Vakka-Suomen ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (1 § 11 punkten).

2. Propositionens verkningar

Enligt förslaget skall läroanstalternas fastigheter och läroanstalternas lösöre överlåtas utan vederlag till de kommunala huvudmännen. Likaså enligt statsrådets principbeslut överläts läroanstalternas skollägenheter endast i den omfattning utbildningsuppgiften förutsätter. Observationsskogarna vid läroanstalternas för skogsbruk och trähushållning samt de skyddsområden som läroanstalternas besitter förblir i statens ägo. Likaså skall sådana landområden på skollägenheterna som befinner sig i en tätorts omedelbara närhet och som har ett särskilt värde med tanke på anläggningstekniken och andra motsvarande landområden kvarstå i statens ägo.

Värdet av den fasta egendom som skall överlåtas är sammanlagt ca 260 miljoner mark och värdet av lösöret sammanlagt ca 18 miljoner mark.

3. Beredningen av propositionen

Åtgärder för att kommunalisera de statliga yrkesläroanstalterna i syfte att förenhetliga systemet att hålla läroanstalter nämns i ett betänkande från 1986 av kommittén för decentralisering av förvaltningen (Kommittébeträskande 1986:12). I statsbudgeten för 1987 ingick ett ställningstagande enligt vilket de statliga yrkesläroanstalterna i mån av möjlighet skall kommunaliseras och möjligheterna till bildande av kommunförbund för vidsträckta områden skall utredas.

Enligt den av statsrådet den 18 juni 1993 justerade, för 1991-96 godkända planen för utveckling av utbildningen och av forskningen vid högskolorna är avsikten att nätet av yrkesläroanstalter skall utvecklas så att antalet huvudmän blir färre genom att läroanstalter i mån av möjlighet samlas regionvis och får samma huvudman. Enligt samma plan skall också de statliga yrkesläroanstalterna kommunaliseras eller privatiseras.

Genom lagen om överlåtelse av vissa yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner (329/94) bemyndigades undervisningsministeriet att utan vederlag överlåta sammanlagt 13 samt genom lagarna den 8 december 1994, den 30 juni 1995 och

den 1 december 1995 med samma namn (1094/94, 917/95 och 1334/95), genom den förstnämnda 54, den andra 14 och den sistnämnda 26 läroanstalters fastigheter, byggnader och lösöre till kommunala huvudmän.

Undervisningsministeriet har för avsikt att överlåta driften av de statliga yrkesläroanstalterna, med undantag av de statliga specialyrkesläroanstalterna, till kommunala eller privata huvudmän före ingången av år 1997. Ministeriet har sedan början av år 1994 och fram till maj innevarande år fattat beslut om kommunalisering av sammanlagt 100 statliga yrkesläroanstalter och om privatisering av tre läroanstalter. Avsikten är att under innevarande år fatta beslut om att 23 statliga yrkesläroanstalter skall överföras till kommunala eller privata huvudmän.

Projekt enligt detta förslag som gäller kommunalisering av yrkesläroanstalter har

beretts vid undervisningsministeriet i samarbete med läroanstalterna i fråga, med de kommunala huvudmännen och i vissa fall med länsstyrelserna.

Statens fastighetsverk och miljöministeriet har avgivit utlåtanden om propositionsutkastet. Utlåtandena har beaktats vid beredningen.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalters fastigheter till kommuner eller samkommuner

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Undervisningsministeriet bemyndigas att på de villkor som ministeriet bestämmer och utan vederlag till kommuner eller samkommuner överlåta de i 1—11 punkten nämnda statliga yrkesläroanstalternas fastigheter jämte byggnader och lösöre:

1) i Helsingfors stad, stadsdelen 12, kvarteret 357, tomten nr 5.

2) i Tavastehus stad, stadsdelen 7, kvarteret 54, tomten nr 1401, med undantag av ett outbrutet område på 219 kvadratmeter som hör till gatuområdet Rinnetie, och kvarteret 57, tomten nr 431, med undantag av ett outbrutet område på 193 kvadratmeter som hör till gatuområdet Rinnetie.

3) i Jyväskylä stad, stadsdelen 11, kvarteret 22, tomten nr 3.

4) i Kuhmo kommun, Korpisalmi by fastigheten Ammattikoulu RNr 288:1.

5) i Kittilä kommun, Kittilä by, av fastigheten Ounasjoen koulutila RNr 45:9 ett outbrutet område på ca 61,5 hektar.

6) i Miehikkälä kommun, Kruununpuisto, av registerenheten Kruununpuisto RNr 1 ett outbrutet område på ca 32 hektar.

7) i Lahtis stad, Lahti by, av fastigheten Mäkelä RNr 6:9, av fastigheten Kujalanpipo RNr 12:71 och av fastigheten Seppälä RNr 15:36 outbrutna områden på sammanlagt ca 72 hektar.

8) i Suonenjoki stad, Herrala by fastigheten Rajakorpi RNr 1:61 och fastigheten Varikko RNr 1:44 samt i Jauhomaäki by fastigheten Varikko RNr 8:128.

9) i Taivalkoski kommun, Valtion metsämaa av fastigheten Opinmaa RNr 10:4 outbrutna områden på sammanlagt ca 12 hektar.

10) i Hyvinge stad, Hyvinge by av fastigheten Kivikko RNr 18:267 en andel på 1/2.

11) i Vehmaa kommun, Huruinen by fastigheten Vähätalo RNr 1:20, med undantag av outbrutna områden på ca 55 hektar, och fastigheten Isotalo RNr 2:15, med undantag av ett outbrutet område på ca 19 hektar, som genom ett bytesbrev av den 30 juni 1995

överlåtits till Mirja Rantasalo-Nylund, i Lallinen by fastigheten Tanhuanpään yhteislaidun Rnr 1:21, fastigheten Haanperän yhteislaidun Rnr 1:22, fastigheten Konela Rnr 1:24 och fastigheten Maahenki Rnr 1:1, i Laukkapelto by fastigheten Laukapelto Rnr 4, i Ukkila by fastigheten Kruununniittu Rnr 5, i Vikainen by fastigheten Peräpelto Rnr 1:14 och fastigheten Vikainen Rnr 1:29, med undantag av ett outbrutet område på ca 14 hektar, i Vähähermula by fastigheten Kylmälähde Rnr 1:18 samt i Ylöjärvi by fastigheten Ylöjärvi Rnr 1:13.

2 §

På överlåtelse av sådana jordområden och byggnader som avses i denna lag, ändring av ändamålet, avslutande av verksamheten samt på ersättning för förstörelse eller ska-

degörelse på egendom som avses i denna lag tillämpas vad som stadgas i 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

3 §

Denna lag träder i kraft den 1996.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 10 maj 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Undervisningsminister *Olli-Pekka Heinonen*